

Prevence kriminality

Prevence kriminality

Prevence kriminality

- = veškeré aktivity směřující k předcházení páčání trestných činů, ke snížení jejich výskytu, cestou zamezení páčání nebo neutralizací příčin a podmínek vzniku trestných činů.
- Je součástí kriminální politiky
  - Rodinná politika (prevence otěhotnění teenagerů, podpora a poradenství pro těhotné,...)
  - Vzdělávací politika (školní docházka, ...)
  - Politika týkající se mládeže
  - Zaměstnanecká politika
- Kontrola kriminality

Strategie kontroly kriminality

A. Represivní strategie

- Reakce na již spáchaný trestný čin
- Trestněprávní charakter
- 3 základní principy:
  - a) Odstrašit (individuální a generální prevence)
  - b) Zneschopnění pachatele
  - c) Náprava a resocializace pachatele

B. Preventivní strategie

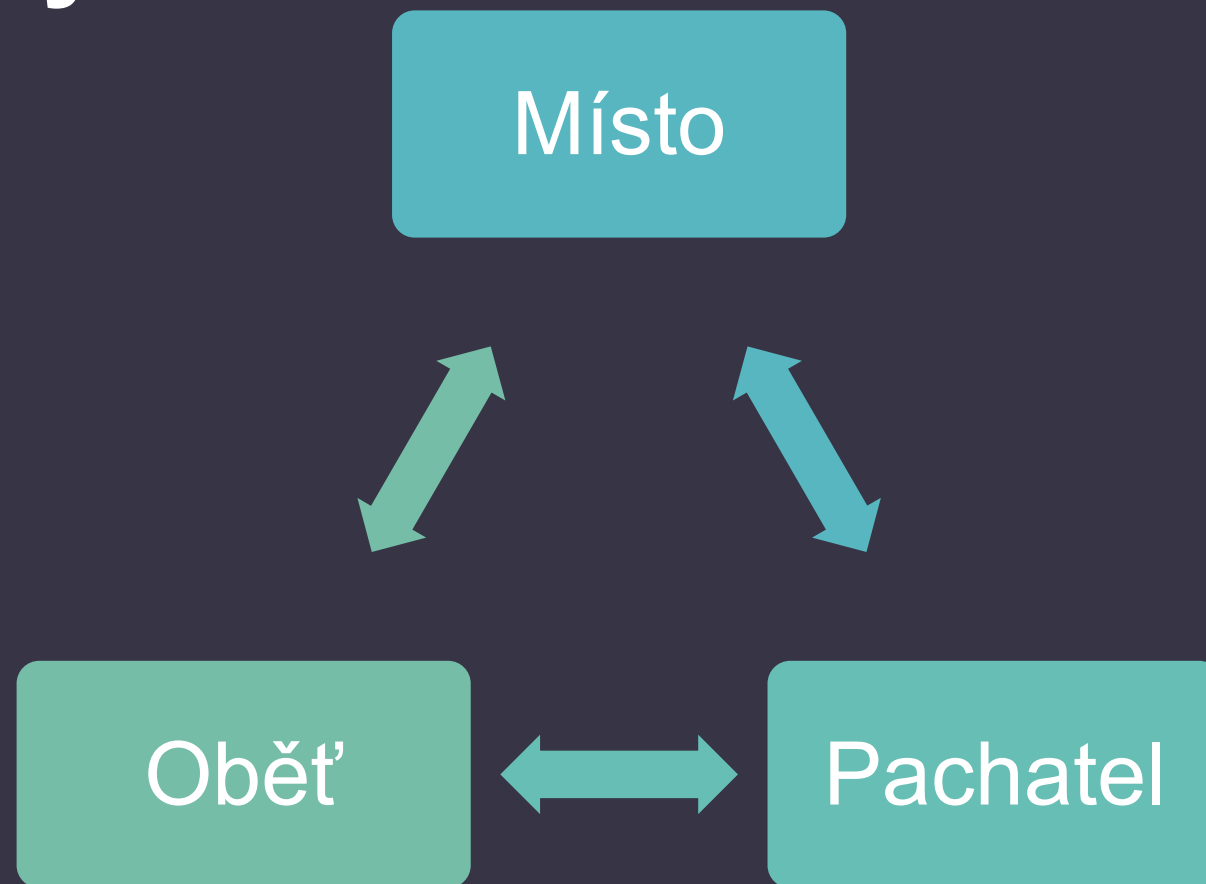
- Aktivní předcházení zločinu

...V praxi se oba přístupy prolínají

Dělení prevence kriminality

- Cílem je
  1. Eliminovat trestnou činnost před jejím započítím
  2. Před jejím pokračováním
- Dělení podle obsahového zaměření
  - Sociální (sociální politika – školství, zaměstnanost, volný čas,...)
  - Situační (kriminogenní situace, technického, organizačního a administrativního charakteru)
  - Viktimologickou (modely chování osob, osvětová a poradenská činnost)
  - Realizovaná ve společenství
- Dělení podle adresátů (model prevence veřejného zdraví, Brantinglam a Faust 1976)
  - Prevence primární (nepřímá strategie prevence kriminality)
  - Prevence sekundární (riziková skupina nebo jedinec)
  - Prevence terciální (předchází recidivě)
- Dělení podle úrovní
  - Rezortní úroveň
  - Mezirezortní úroveň
  - Místní úroveň

Výchozí model prevence kriminality

Sociální prevence

- Působení společenského prostředí
- Cílem je zasáhnout příznivě v průběhu jedincova života

Situační prevence

Zaměřuje se na příležitost, místo trestného činu

- Zvýšit námahu, kterou pachatel musí vynaložit
  1. „Ztížení cíle“ (bezpečnostní zařízení)
  2. Kontrola přístupu (telefony při vstupu, strojky...)
  3. „Odklon“ pachatelů (dopravní omezení)
  4. Kontrola „podpůrných prostředků“ páchaní trestné činnosti (kontroly na letišti)
- Zvýšit riziko, že bude dopaden
  - Formální, neformální, přirozený dohled
- Snížit zisk, který mu zločin přinese (fyzické odstranění potencionálních cílů)

Formy přesunu kriminality

- 1. Teritoriální přesun
- 2. Časový přesun
- 3. Funkční přesun – krádeže nahrazují loupeže
- 4. Přesun v taktice -
- 5. Přesun v objektech

Viktimologická prevence

- Podstatou je informační moment (široká osvěta)
- Apelace na občany – jejich zdraví, život a majetek
- Důležitá je **přiměřenost**
- **Opevňovací mentalita**

Literatura a zdroje

Publikace:

TOMÁŠEK, Jan. *Úvod do kriminologie :jak studovat zločin*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. 214 s. ISBN 9788024729824.

PROTIVINSKÝ, Miroslav a Karel KLVAŇA. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005, 152 s. ISBN 808679511x.

GRAHAM, John a Trevor BENNETT. *Strategie prevence kriminality v Evropě a Severní Americe*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1996, 215 s. ISBN 8086008231.

VESELÁ, M. Přednáška. *Prevence kriminality na místní úrovni .Společně k bezpečí*. 2014